



KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2018-01
Rešava: sudija pojedinac
sudija Nikola Giju
Sekretar: dr Fidelma Donlon
Datum: 24. avgust 2021.
Jezik: engleski
Stepen tajnosti: javno

Odluka po zahtevu da se odobri ulaganje žalbe na odluku F00180

Specijalizovani tužilac

Džek Smit

Specijalizovani branilac

Tobi Kedman

SUDIJA POJEDINAC,¹ u skladu sa članom 45(2) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 77(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 23. jula 2021, sudija pojedinac odbio je zahtev odbrane Dritona Lajčija (u daljem tekstu: odbrana, odnosno g. Lajči) za izdavanje naloga Specijalizovanom tužilaštvu da okonča istragu protiv g. Lajčija (u daljem tekstu: pobijana odluka).²
2. Dana 29. jula 2021, odbrana je tražila odobrenje da uloži žalbu na pobijanu odluku (u daljem tekstu: zahtev).³
3. Dana 11. avgusta 2021, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) dostavilo je odgovor na zahtev (u daljem tekstu: odgovor),⁴ a 16. avgusta 2021. odbrana je predala repliku (u daljem tekstu: replika).⁵

¹ KSCPR-2018, F00004, predsednik, *Decision Assigning a Single Judge Pursuant to Article 33(2) of the Law /Odluka o određivanju sudije pojedinca shodno članu 33(2) Zakona/*, 29. maj 2018, javno.

² KSC-BC-2018-01, F00180, sudija pojedinac, *Decision on Application for an Order Directing the Specialist Prosecutor to Terminate the Investigation against Driton Lajçi /Odluka po zahtevu za izdavanje naloga Specijalizovanom tužiocu da okonča istragu protiv Dritona Lajčija/*, 23. jul 2021, poverljivo. Javna redigovana verzija dostavljena je istog dana, F00180/RED.

³ KSC-BC-2018-01, F00181, specijalizovani branilac, *Application for Certification on Leave to Appeal the Decision on Application for an Order Directing the Specialist Prosecutor to Terminate the Investigation against Driton Lajçi /Zahtev da se odobri ulaganje žalbe na odluku po zahtevu za izdavanje naloga Specijalizovanom tužiocu da okonča istragu protiv Dritona Lajčija/* (u daljem tekstu: zahtev), 29. jul 2021. (dostavljeno 30. jul 2021), poverljivo.

⁴ KSC-BC-2018-01, F00182, specijalizovani branilac, *Prosecution response to Driton Lajçi's request for leave to appeal the Decision on Application for an Order Terminating the Specialist Prosecutor to Terminate the Investigation against Driton Lajçi /Odgovor tužilaštva na zahtev Dritona Lajčina da mu se odobri ulaganje žalbe na odluku po zahtevu za izdavanje naloga Specijalizovanom tužiocu da okonča istragu protiv njega/* (u daljem tekstu: odgovor), 11. avgust 2021, poverljivo.

⁵ KSC-BC-2018-01, F00183, odbrana g. Lajčija, *Reply to Prosecution Response to Defence Application for Leave to Appeal the Decision on Application for an Order Directing the Specialist Prosecutor to Terminate the Investigation against Driton Lajçi /Replika na odgovor tužilaštva na zahtev odbrane da se odobri ulaganje žalbe na odluku po zahtevu za izdavanje naloga Specijalizovanom tužiocu da okonča istragu protiv Dritona Lajčija/* (u daljem tekstu: replika), 16. avgust 2021. (dostavljeno 17. avgusta 2021), poverljivo.

II. PRELIMINARNA PITANJA

4. Sudija pojedinac napominje da replika sadrži 2.076 reči, iako se članom 43 Uputstva Sekretarijata za rad – Spisi i podnesci pred Specijalizovanim većima Kosova predviđa da replika na odgovor dostavljen u odnosu na zahtev za odobrenje za ulaganje žalbe ne sme da premaši 1.000 reči. Sudija pojedinac podseća da je u pobijanoj odluci pozvao odbranu da ubuduće poštuje sve materijalne i formalne uslove za dostavljanje podnesaka.⁶ On napominje da, u ovom konkretnom slučaju, odbrana nije zatražila izmenu dozvoljenog broja reči, niti je iznela bilo kakvu argumentaciju kojom bi takav zahtev potkrepila. Sudija pojedinac dodaje da prekoračenje dozvoljenog broja reči nije zanemarljivo, budući da replika sadrži više nego dvostruko veći broj reči od dozvoljenog. S obzirom na navedeno, sudija pojedinac smatra da je dostavljena replika neuredna. Stoga njena sadržina neće biti uzeta u obzir za potrebe ove odluke.

III. IZNETA ARGUMENTACIJA

5. Odbrana traži da sudija pojedinac odobri ulaganje žalbe na pobijanu odluku u vezi sa sledećim pitanjima:
- a. pitanje da li je sudija pojedinac pogrešio kada je zaključio da su vremenski rokovi predviđeni članom 159 Zakonika o krivičnom postupku Republike Kosovo iz 2012. (u daljem tekstu: ZKPK) u potpunosti „*nerelevantni*“ i da ih *de facto* treba potpuno prenebregnuti prilikom tumačenja izraza „razumn[i] rok“ koji se koristi u pravilu 47 Pravilnika koji su usvojile sudije Specijalizovanih veća Kosova (u daljem tekstu: prvo pitanje);
 - b. pitanje da li je sudija pojedinac pogrešio kada nije utvrdio odgovarajuće parametre za definisanje „razumno[g] roka“ za vođenje istrage tužilaštva u

⁶ Pobijana odluka, fusnota 4.

smislu pravila 47 Pravilnika, a u odsustvu rukovodećih načela (u daljem tekstu: drugo pitanje);

- c. pitanje da li sudija pojedinac pogrešio kada nije naveo da li, kada i kako g. Lajči sada može da ospori istragu koja se protiv njega vodi (u daljem tekstu: treće pitanje) (u daljem tekstu, zbirno: tri pitanja).⁷

6. Tužilaštvo odgovara da zahtev ne ispunjava uslove predviđene Zakonom i Pravilnikom s obzirom na to da se tri navedena pitanja odnose na apstraktne i hipotetičke stvari ili zahtevaju pravna sredstva koja Apelacioni sud ne može da odobri.⁸

III. MERODAVNO PRAVO

7. Shodno članu 45 Zakona, panel Apelacionog suda razmatra interlokutorne žalbe optuženog ili specijalizovanog tužioca u skladu sa Zakonom i Pravilnikom. Sa izuzetkom slučajeva kada je predviđeno pravo na žalbu po sili zakona, za ulaganje interlokutorne žalbe neophodno je odobrenje sudije za prethodni postupak ili pretresnog panela. Odobrenje se daje ukoliko se radi o pitanju koje bi u znatnoj meri uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili ishod suđenja, te ukoliko bi, prema mišljenju sudije za prethodni postupak ili pretresnog panela, promptno rešenje spornog pitanja od strane panela Apelacionog suda moglo suštinski pospešiti postupak.

8. Pored toga, u pravilu 77(2) Pravilnika stoji da panel daje odobrenje ako se odluka odnosi na pitanje koje bi moglo bitno da utiče na pravičan i ekspeditivan tok postupka ili na ishod suđenja, uključujući, slučajeve kada je nemoguće odobriti odgovarajuće pravno sredstvo po završetku suđenja u predmetu, a

⁷ Zahtev, stav 3.

⁸ Odgovor, stav 1.

blagovremeno rešenje panela Apelacionog suda bi moglo suštinski pospešiti postupak.

IV. DISKUSIJA

A. STVARNA LEGITIMACIJA

9. Sudija pojedinac napominje da je u članu 45(1) Zakona predviđeno da „panel razmatra interlokutorne žalbe optuženog ili specijalizovanog tužioca“, pri čemu se osumnjičeni ne pominju. U pravilu 77(1) Pravilnika stoji da interlokutornu žalbu ulaže „strana u postupku“, termin za koji se u pravilu 2 Pravilnika precizira da znači „specijalizovani tužilac ili odbrana“, pri čemu se odbrana bliže određuje kao „osumnjičeni/ optuženi i/ili specijalizovani branilac“. Budući da se pravilom 47 Pravilnika osumnjičenom daje pravo da traži okončanje istrage koja se protiv njega vodi, sudija pojedinac smatra da se, u cilju pravičnosti, osumnjičenom mora omogućiti da ospori relevantne odluke. Sudija pojedinac stoga konstatuje da g. Lajči ima potrebnu legitimaciju za ulaganje zahteva za odobrenje žalbe na pobijanu odluku u skladu sa članom 45 Zakona.

B. PRAVNI KRITERIJUMI

10. Pravo na žalbu postoji samo ukoliko panel smatra da je zadovoljen pravni kriterijum za odobrenje ulaganja žalbe predviđen članom 45(2) Zakona i pravilom 77(2) Pravilnika.⁹ Sudija pojedinac podseća da je tumačenje tih odredbi podrobno izloženo u prethodnim odlukama.¹⁰

⁹ V. takođe ICC, *Situation in the Democratic Republic of the Congo*, ICC-01/04-168, [Judgment on the Prosecutor's Application for Extraordinary Review of Pre-Trial Chamber I's 31 March 2006 Decision Denying Leave to Appeal](#), 13. juli 2006, stav 20.

¹⁰ KSC-BC-2020-07, F00169, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Defence Applications for Leave to Appeal the Decision on the Defence Preliminary Motions /Odluka o zahtevima odbrane za odobrenje ulaganja žalbe na odluku o preliminarnim podnescima odbrane/*, 1. april 2021, javno, stavovi 10-18; KSC-BC-2020-06,

11. S obzirom na restriktivnu prirodu ovog pravnog sredstva, potrebno je da se ispune sledeći posebni uslovi:

- (a) dato pitanje može biti predmet žalbe;
- (b) dato pitanje bi znatno uticalo:
 - i. na pravično i ekspeditivno vođenje postupka, ili
 - ii. na ishod suđenja; i
- (c) po mišljenju sudije pojedinca, hitno rešenje panela Apelacionog bitno bi pospešilo postupak.

12. S tim u vezi, sudija pojedinac podseća da se izraz „postupak“, koji se koristi i u prvoj i u drugoj komponenti kriterijuma za odobrenje ulaganja žalbe, odnosi na celokupni sudski postupak pred Specijalizovanim većima, uključujući fazu istrage.¹¹

C. PRVO PITANJE

13. Odbrana tvrdi da prvo pitanje može biti predmet žalbe s obzirom na to da neposredno proističe iz zaključka sudije pojedinca u pobijanoj odluci, da se u njemu niti izražava neslaganje niti iznosi apstraktno ili hipotetičko pitanje i da se radi o stvari od opšteg javnog značaja koja se tiče ključnih obeležja relevantnog normativnog okvira.¹²

14. Tužilaštvo odgovara da prvo pitanje ne može biti predmet žalbe jer se njime bilo traži odluka koju Apelacioni sud ne može da donese ili je previše apstraktno

F00172, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Thaçi Defence Application for Leave to Appeal /Odluka po zahtevu Tačijeve odbrane za odobrenje ulaganja žalbe/*, 11. januar 2021, stavovi 9-17.

¹¹ Odluka o zahtevima odbrane za odobrenje ulaganja žalbe na odluku o preliminarnim podnescima odbrane, stav 14 i u njemu citirani izvori.

¹² Zahtev, stavovi 10-12.

da bi moglo biti predmet žalbe.¹³ Konkretnije, tužilaštvo tvrdi da Apelacioni sud ne bi bio kadar da protumači kriterijum razumnog roka iz pravila 47 Pravilnika u obliku u kojem to g. Lajči traži budući da se o načinu na koji je Pravilnik formulisan odlučuje na plenarnim sednicama sudija.¹⁴ Tužilaštvo dodaje da g. Lajči nije dokazao da se sudije nisu rukovodile ZKPK-om prilikom formulisanja Pravilnika, a da je u svakom slučaju to pitanje previše apstraktno da bi moglo predstavljati predmet žalbe.¹⁵

15. Sudija pojedinac smatra da prvo pitanje proističe iz pobijane odluke, u kojoj je utvrđeno da član 159 ZKPK-a nije relevantan i da se u pravilu 47 Pravilnika određuje pravni kriterijum za zahtev za okončanje postupka g. Lajčija.¹⁶ Shodno tome, sudija pojedinac smatra da se na prvo pitanje može uložiti žalba.

1. Da li bi prvo pitanje znatno uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na ishod suđenja?

16. Odbrana tvrdi da prvo pitanje znatno utiče na pravično i ekspeditivno vođenje postupka iz sledećih razloga: (i) g. Lajči nije imao prilike da svrsishodno odgovori na pitanja koja se tiču složenosti; (ii) u pobijanoj odluci se ne ocenjuje činjenično stanje onako kako je predloženo; i (iii) stvara se mogućnost da se istraga vodi unedogled.¹⁷ Po mišljenju odbrane, načelo pravne sigurnosti je od ključnog značaja za pravo na pravično suđenje i ekspeditivnost postupka.¹⁸

17. Alternativno, odbrana tvrdi da prvo pitanje ima značajne posledice po postupak u celini, jer bi istraga tužilaštva mogla da se produži na neodređeno vreme, čak i u odsustvu valjanog opravdanja, suprotno pravnim standardima za

¹³ Odgovor, stav 13.

¹⁴ Odgovor, stav 14.

¹⁵ Odgovor, stav 15.

¹⁶ Pobijana odluka, stav 20.

¹⁷ Zahtev, stavovi 15-17.

¹⁸ Zahtev, stav 19.

ljudska prava.¹⁹ Najzad, g. Lajči tvrdi da može da ostane bez svih jasnih parametara u pogledu toga koji su rokovi merodavni za njegovu pritužbu protiv dužine trajanja istrage.²⁰

18. Sudija pojedinac smatra da se prvo pitanje implicitno odnosi na pravo g. Lajčija da mu se „sudi“ u razumnom roku i na pravo da ospori trajanje istrage koja se protiv njega vodi, a za koje on navodi da je prekomerno. Sudija pojedinac stoga smatra da bi prvo pitanje znatno uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka.

2. Da li bi hitno rešenje panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak

19. Odbrana tvrdi da je neophodno hitno proslediti sporno pitanje panelu Apelacionog suda kako bi ovaj jasno utvrdio pravne parametre i granice istraga koje vodi tužilaštvo.²¹ Odbrana dodaje da bi odluka u slučaju g. Lajčija bila od pomoći i drugim osumnjičenima o kojima tužilaštvo vodi ili će voditi istrage u budućnosti.²²

20. Sudija pojedinac smatra da bi za rešavanje pitanja da li je član 159 ZKPK relevantan u sklopu normativnog okvira Specijalizovanih veća, i u kojoj meri, u ovom predmetu bila od koristi merodavna odluka panela Apelacionog suda. Konkretnije, hitno rešavanje prvog pitanja moglo bi da pospeši postupak u smislu da više ne bi bilo neizvesnosti u pogledu toga da li je dalja istraga protiv g. Lajčija dozvoljena. Shodno tome, sudija pojedinac zaključuje da bi hitno rešenje panela Apelacionog suda u vezi sa prvim pitanjem moglo bitno da pospeši postupak.

¹⁹ Zahtev, stavovi 23-29.

²⁰ Zahtev, stav 28.

²¹ Zahtev, stavovi 32-34.

²² Zahtev, stav 34.

3. Zaključak

21. S obzirom na navedeno, sudija pojedinac zaključuje da prvo pitanje ispunjava uslove za odobrenje ulaganja žalbe shodno članu 45(2) Zakona i pravilu 77(2) Pravilnika i stoga odobrava ulaganje žalbe po prvom pitanju navedenom u stavu 5(a).

D. DRUGO PITANJE

22. Odbrana tvrdi da se na drugo pitanje može uložiti žalba budući da se odnosi na konkretnu temu, odnosno na tumačenje kriterijuma „razumn[og] rok[a]“ koji se predviđa pravilom 47 Pravilnika, a u odsustvu rukovodećih načela.²³ Odbrana takođe tvrdi da bi svaki suprotni stav značio da se tužilaštvu daju široka diskreciona ovlašćenja koja je nemoguće osporiti, što bi predstavljalo teško kršenje prava osumnjičenog.²⁴ Najzad, odbrana tvrdi da drugo pitanje neposredno proističe iz zaključka sudije pojedinca u pobijanoj odluci, da se u njemu niti izražava neslaganje niti iznosi apstraktno ili hipotetičko pitanje i da se radi o stvari od opšteg javnog značaja koja se tiče ključnih obeležja relevantnog normativnog okvira.²⁵

23. Tužilaštvo odgovara da se u drugom pitanju pogrešno prikazuje pobijana odluka budući da je sudija pojedinac jasno odredio parametre u odnosu na koje se ocenjuje koliko je trajanje neke istrage razumno na osnovu pravila 47 Pravilnika.²⁶ Pored toga, tužilaštvo osporava kao apstraktne i hipotetične kritike koje g. Lajči iznosi u vezi sa ocenjivanjem na osnovu više činilaca koje je izneo sudija pojedinac.²⁷

24. Sudija pojedinac smatra da se u drugom pitanju pogrešno prikazuje pobijana odluka. Konkretnije, on napominje da se u pobijanoj odluci jasno iznose činiooci

²³ Zahtev, stavovi 10, 27-28.

²⁴ Zahtev, stav 10.

²⁵ Zahtev, stav 12.

²⁶ Odgovor, stav 17.

²⁷ Odgovor, stav 18.

koje treba uzeti u obzir prilikom ocenjivanja razumnog trajanja određene istrage u smislu pravila 47 Pravilnika.²⁸ Imajući u vidu da g. Lajči osporava date činioce, navodeći da nisu dovoljno jasni i da ne postoje rukovodeća načela, drugo pitanje predstavlja puko neslaganje sa zaključcima sudije pojedinca, što nije dovoljan osnov za ulaganje interlokutorne žalbe. Shodno tome, sudija pojedinac zaključuje da se na drugo pitanje ne može uložiti žalba.

25. Pošto je utvrdio da drugo pitanje ne može predstavljati predmet žalbe, sudija pojedinac neće ocenjivati da li su ispunjeni ostali pravni kriterijumi.

E. TREĆE PITANJE

26. Odbrana tvrdi da se na treće pitanje može uložiti žalba budući da se odnosi na konkretnu temu, odnosno na pitanje da li odbrana ima mogućnost da ospori istrage koje vodi tužilaštvo²⁹ s obzirom na činjenicu da u pobijanoj odluci nije utvrđeno da li bi i kada bilo „razumno“ uložiti zahtev na osnovu pravila 47 Pravilnika.³⁰ Dalje, odbrana tvrdi da treće sporno pitanje proističe neposredno iz zaključka sudije pojedinca u pobijanoj odluci, da se u njemu niti izražava neslaganje niti iznosi apstraktno ili hipotetičko pitanje i da se radi o stvari od opšteg javnog značaja koja se tiče ključnih obeležja relevantnog normativnog okvira.³¹

27. Tužilaštvo odgovara da treće pitanje izlazi daleko izvan okvira izvornog zahteva g. Lajčija na osnovu pravila 47 Pravilnika, kao i sadržine pobijane odluke.³² Tužilaštvo dodaje da tako široko postavljeno pitanje o modalitetima

²⁸ Pobijana odluka, stav 28.

²⁹ Zahtev, stav 10.

³⁰ Zahtev, stav 19.

³¹ Zahtev, stavovi 11-12.

³² Odgovor, stav 19.

osporavanja istrage nije konkretno i ne zadovoljava uslove za ulaganje interlokutorne žalbe.³³

28. Sudija pojedinac smatra da se treće pitanje ne odnosi na konkretnu temu koja proističe iz pobijane odluke. Konkretnije, sudija pojedinac smatra da treće pitanje nije bilo presudno za rešavanje stvari u tom trenutku, to jest za ocenu da li, u okolnostima ovog predmeta, dužina trajanja istrage protiv g. Lajčija ispunjava kriterijum „razumno[g] rok[a]“ koji se predviđa pravilom 47 Pravilnika. Treba naglasiti da pitanje kada i kako g. Lajči može da ospori istragu koja se protiv njega vodi sada, odnosno po donošenju pobijane odluke, ne spada u pravni kriterijum naveden u pravilu 47 Pravilnika. Budući da nije dužnost sudija da u odlukama savetuju stranu u postupku o tome kakve će procesne strategije primeniti – u ovom slučaju, u kom vidu i u kom roku bi g. Lajči mogao da dodatno ospori istragu – treće pitanje je po svojoj prirodi hipotetično. Prema tome, po tom pitanju se ne može se uložiti žalba.

29. Pošto je zaključio da treće pitanje ne može predstavljati predmet žalbe, sudija pojedinac neće ocenjivati da li su ispunjeni ostali pravni kriterijumi.

V. IZMENA STEPENA TAJNOSTI

30. Sudija pojedinac napominje da su zahtev, odgovor i replika zavedeni sa oznakom stepena tajnosti „poverljivo“. Zaključivši da nema osnova da se zadrži stepen tajnosti „poverljivo“, a u odsustvu prigovora strana u postupku, sudija pojedinac nalaže Sekretarijatu da izmeni oznaku stepena tajnosti podnesaka F00181, F00182 i F00183 u „javno“.

31. Pored toga, sudija pojedinac napominje da odbrana nije dostavila javnu redigovanu verziju podneska F00178 iako joj je naložio da to učini do

³³ Odgovor, stav 19.

30. jula 2021.³⁴ Sudija pojedinac stoga podseća odbranu da je dužna da dostavi javnu redigovanu verziju podneska F00178 i nalaže joj da dati podnesak preda do petka, 27. avgusta 2021.³⁵

VI. DISPOZITIV

32. Iz navedenih razloga, sudija pojedinac:

- (a) **ODBACUJE** repliku jer nije uredno podneta;
- (b) **DELIMIČNO ODOBRAVA** zahtev i **ODOBRAVA** ulaganje žalbe po prvom spornom pitanju, u obliku u kojem je navedeno u stavu 5(a) ove odluke;
- (c) **ODBIJA** preostali deo zahteva;
- (d) **PODSEĆA** odbranu da je dužna da dostavi javnu redigovanu verziju podneska F00178 u skladu sa pobijanom odlukom;
- (e) **NALAŽE** odbrani da preda javnu redigovanu verziju podneska F00178 do petka, 27. avgusta 2021; i
- (f) **NALAŽE** Sekretarijatu da izmeni oznaku stepena tajnosti zahteva, odgovora i replike u „javno“.

_____/potpis na originalu/____

Sudija Nikola Giju,
sudija pojedinac

Utorak, 24. avgust 2021.

Hag, Holandija

³⁴ Pobijana odluka, stavovi 34 i 35(b).

³⁵ Sudija pojedinac podseća da, shodno članu 6(d) Kodeksa profesionalne etike za branioc/zastupnike i tužioce pred Specijalizovanim većima Kosova, branioci odnosno zastupnici i tužioći postupaju unutar i u saglasnosti s pravnim okvirom i svim odlukama i nalogima panela.